

PALEOPATOLOJİ NEDİR,

Patoloji, genel anlamda, doku ve kemiklerdeki yapı-fonksiyon bozukluklarını inceleyen bilim dalıdır. Organizmada, lezyon hastalık geliştiren etkenlere karşı yapı ve fonksiyon bozukluklarıdır. Patoloji 0,1 mm'den büyük lezyoları inceler.

Her ne kadar insandan milyonlarca yıl daha yaşlı fosil materyallerde, osteomyelit, tümörler, diş çürüğü ve abseler gibi kemik hastalıkları bulunmuşsa da daha öldürücü olan insan parazit ve hastalıklarının; insanın biyolojik ve kültürel evrimi sırasında ortaya çıkması daha olası görülmektedir. Bugün insan ve hayvanlarda yaygın olan bu mikroskobik organizmaların bazılarının geçmiş dönemlerde sık rastlanması mümkündür.

Bununla beraber, paleolitik ve mezolitik dönemlerde birlikte yaşayan sosyal gruplar bazı hastalıkların kalıcı olmasını ciddi şekilde engellemişlerdir. Öldürücü olarak ortaya çıkan herhangi bir hastalığın, küçük bir grup içinde kendi kendini ortadan kaldırdığı anlaşılabilmektedir. Daha fazla yayılımı, grubun göreceli izolasyonuna bağlı olarak önlenmektedir.

İklim, sağlık şartlarının kötülüğü, diyetin basit ve göreceli vitaminlerden zayıflığı ve içme suyunun kirliliği hastalıkların temelinde yatan faktörlerin başlıcalarıdır. Her ne kadar bazı hastalıkların görülme sıklığı az olsa da, iskeletlerin anomali açısından incelenmesinde ayrıntılar gözden kaçırılmamalıdır. Paleopatoloji ve paleoepistemioloji, çeşitli modern hastalıkların birey ve populasyon düzeyinde, tarih ve tarih öncesi devrede, aslının aranıp bulunmasını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda bunların kendilerini nasıl ortaya çıkarabileceği konusunda da yeni bilgi sağlamaya çalışır.

KEMİĞE İZ BIRAKAN HASTALIKLARININ SINIFLANDIRILMASI

Şurası açıktır ki, çok nadir görülen kemik hastalıkları eğer iskelet kalıntılarında görülürse açıklanmaya değerdir, ancak genel tıp kitaplarında görülen sınıflandırmaya burada yer vermek gereksizdir. Sadece karışıklığa yol açan kemik hastalıklarının sınıflaması için daha çok Fairbank (1951) ve Bruckman (1948)'ın yaptığı aşağıdaki açıklama tercih edilmektedir.

A-) Kemığın genel enfeksiyonları:

- 1- Osteit ve periosteit
- 2- Osteomyelit
- 3- Kemik veremi (Tüberküloz)
- 4- Kemığın treponemal hastalığı
- 5- Cüzzam

B-) Kemik tümörleri:

- 1- Basit tümörler
 - a) Osteomata
 - b) Diğer osteomata

2- Habis kemik hastalığı

- a) Osteosarkoma
- b) Multiple myeloma

C-) Eklem Hastalıkları (Arthropathies)

Arthrit (Romatizma)

- a) Akut arthrit
- b) Kronik kemik hastalıkları
 - i-Romatoid arthrit
 - ii-Ankilozan spondilit
- c) Gout (Gut)
- d) Diğer eklem hastalıkları

D-) Çene ve diş hastalıkları

- 1- Çürükler
- 2- Periodental hastalık
- 3- Kronik diş abseleri
- 4- Hipoplasia
- 5- Diş taşı (tartar)
- 6- Kistler
- 7- Odentomlar

E-) Deformiteler

- 1- Enfantil felç (Çocuk felci = Poliomyelit)
- 2- Kalça deformiteleri
- 3- Kalçanın kongenital displazia

F-) Endokrin bozukluklara bağlı kemik değişiklikleri

- 1- Hiperpituitarizm
 - a) Gigantizm
 - b) Akromegali

2- Hipopituitarizm = Cücelik

G-) Diyetin kemik üzerindeki etkisi

- 1- Raşitizm
- 2- Osteomalasya
- 3- Diyet bağlı diğer hastalıklar

H-) Kan hastalıklarına bağlı kemik değişiklikleri

I-) Orjini belli olmayan hastalıklar

- 1- Paget hastalığı
- 2- Osteoporozis

J-) Kongenital gelişim bozuklukları

- 1- Akondroplazi
 - 2- Hidrosephalus
 - 3- Akrosephalus
 - 4- Mikrocephalus
 - 5- Diğer kongenital anomaliler
- K-) Orjini belirsiz hastalıklar (Erken kapanma)
Skophosephalus ve diđerleri